

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 6 Δεκεμβρίου 2007 (11.12)
(OR. en)**

**16096/1/07
REV 1**

**RECH 422
EDUC 222
COMPET 426**

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

της : Γενικής Γραμματείας

αριθ. προηγ. εγγρ. : 15007/07 RECH 358 EDUC 212 COMPET 378

Θέμα : Σχέδιο ψηφίσματος του Συμβουλίου σχετικά με τον εκσυγχρονισμό των πανεπιστημίων χάριν της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης στην παγκόσμια οικονομία της γνώσης
- έγκριση ψηφίσματος του Συμβουλίου

Διαβιβάζεται συνημμένως προς τις αντιπροσωπείες το κείμενο του ψηφίσματος που ενέκρινε το Συμβούλιο «Ανταγωνιστικότητα» κατά τη σύνοδό του στις 22 και 23 Νοεμβρίου 2007 :

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Νοεμβρίου 2007

σχετικά με τον εκσυγχρονισμό των πανεπιστημίων χάριν της ανταγωνιστικότητας της
Ευρώπης στην παγκόσμια οικονομία της γνώσης
(2007/C XXX/YY.)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ το πολιτικό υπόβαθρο του παρόντος ζητήματος όπως εκτίθεται στο παράρτημα του παρόντος ψηφίσματος,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ :

1. την ανάγκη να σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την επίτευξη του εκσυγχρονισμού των πανεπιστημίων της Ευρώπης, με την εξέταση των αλληλένδετων ρόλων τους στο πλαίσιο της εκπαίδευσης, της έρευνας και της καινοτομίας, ως βασικό στοιχείο της βούλησης της Ευρώπης να δημιουργήσει μια οικονομία με βάση τη γνώση και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της,
2. τη σημασία της αύξησης των δυνατοτήτων δια βίου μάθησης, της διεύρυνσης της πρόσβασης του εκτός των κλασσικών εκπαιδευτικών κυκλωμάτων κοινού και των ενήλικων σπουδαστών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και της ανάπτυξης της διάστασης της δια βίου μάθησης στα πανεπιστήμια,
3. τη σημασία δημιουργίας μεγαλύτερων ευκαιριών για να ακολουθήσουν οι γυναίκες σταδιοδρομίες στις φυσικές επιστήμες,
4. την αρχή σύμφωνα με την οποία οι φιλομαθείς και ικανοί σπουδαστές πρέπει να επωφελούνται από τις δυνατότητες κινητικότητας, ανεξάρτητα από το κοινωνικό ή οικονομικό υπόβαθρό τους, και την ανάγκη να αυξηθεί όχι μόνο η κινητικότητα των φοιτητών, αλλά και των ερευνητών, των διδασκόντων και του προσωπικού των πανεπιστημίων,
5. την ανάγκη να έχουν τα πανεπιστήμια μεγαλύτερη αυτονομία, καλύτερη διακυβέρνηση και ευθύνη στο πλαίσιο των δομών τους ώστε ν' αντιμετωπίσουν τις νέες απαιτήσεις της κοινωνίας και να έχουν την δυνατότητα να αυξήσουν και να διαφοροποιήσουν τις πηγές δημόσιας και ιδιωτικής χρηματοδότησής τους προκειμένου να μειωθεί το χρηματοδοτικό χάσμα με τους κύριους ανταγωνιστές της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

6. τη σημασία της Ασφάλειας Ποιότητας ως ισχυρό κίνητρο αλλαγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση,
7. το ρόλο των πανεπιστημίων, μέσω της εκπαίδευσης, έρευνας και καινοτομίας, στη μεταφορά της γνώσης στην οικονομία και την κοινωνία ως κύρια συμβολή στην ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης και την ανάγκη για στενότερη συνεργασία μεταξύ των πανεπιστημίων και του επιχειρηματικού κόσμου.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ :

1. την ανάγκη για συνέπεια στο έργο προς τον Ευρωπαϊκό Χώρο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης αφενός, και του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας αφετέρου,
2. ότι οι προκλήσεις που θέτει η παγκοσμιοποίηση απαιτούν να είναι ο Ευρωπαϊκός Χώρος Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας πλήρως ανοικτοί στον κόσμο και να γίνουν τα πανεπιστήμια της Ευρώπης ανταγωνιστικά σε παγκόσμια κλίμακα,
3. την ανάγκη να επιταχυνθεί η μεταρρύθμιση των πανεπιστημίων προκειμένου όχι μόνο να προωθηθεί η πρόοδος σε ολόκληρο το σύστημα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά και να ευνοηθεί η ανάδυση και η ενίσχυση ευρωπαϊκών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που θα διακριθούν σε παγκόσμιο επίπεδο,
4. την ανάγκη να αυξηθεί η κινητικότητα σπουδαστών, ερευνητών, διδασκάλων και λοιπού πανεπιστημιακού προσωπικού, αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα τη σημασία ευρείας κοινωνικής σύνθεσης του συνόλου που επωφελείται από την κινητικότητα αυτή,
5. η αύξηση των δυνατοτήτων δια βίου μάθησης, η διεύρυνση της πρόσβασης του εκτός των κλασικών εκπαιδευτικών κυκλωμάτων κοινού στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και η βελτίωση της απασχολησιμότητας, αποτελούν βασικούς στόχους της πολιτικής της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ :

1. να προωθήσουν την αριστεία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και την έρευνα αναπτύσσοντας ιδρύματα και δίκτυα ικανά να συναγωνίζονται διεθνώς και να συμβάλλουν στην προσέλκυση των πιο ταλαντούχων στην Ευρώπη, και να παράσχουν στα ιδρύματα αυτά την αυτονομία για να αναπτύξουν το πλήρες δυναμικό τους,
2. να προωθήσουν τη διεθνοποίηση των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με την ενθάρρυνση της ασφάλειας ποιότητας μέσω ανεξάρτητης αξιολόγησης των πανεπιστημίων και αξιολόγησης από ομότιμους, την ενίσχυση της κινητικότητας, την προαγωγή συγχρηματοδοτούμενων και διπλών πτυχίων, και την διευκόλυνση της αναγνώρισης των προσόντων και των περιόδων σπουδών,
3. να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για τον εκσυγχρονισμό των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης χορηγώντας τους αυτονομία και μεγαλύτερη ευθύνη ώστε να τα καταστήσουν ικανά :
 - να βελτιώσουν τις πρακτικές διαχείρισής τους,
 - να αναπτύξουν τις καινοτομικές ικανότητές τους, και
 - να ενισχύσουν την ικανότητά τους να εκσυγχρονίσουν τα προγράμματα σπουδών τους ώστε να ανταποκρίνονται αποτελεσματικότερα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των σπουδαστών,και να βελτιώσουν την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ικανοποιώντας έτσι τις απαιτήσεις της οικονομικής και τεχνολογικής ανταγωνιστικότητας και επιτυγχάνοντας ευρύτερους κοινωνικούς στόχους.
4. να προωθήσουν τη συμβολή των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην καινοτομία, την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση, καθώς και στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή, ενθαρρύνοντάς τα να αναπτύξουν τις εταιρικές σχέσεις με άλλα μέρη, όπως ο ιδιωτικός τομέας, τα ερευνητικά ιδρύματα, οι περιφερειακές και τοπικές αρχές και η κοινωνία των πολιτών,
5. να παράσχουν συγκεκριμένα κίνητρα ώστε να ενθαρρύνουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να ανοίξουν τις πόρτες τους στο εκτός των κλασικών εκπαιδευτικών κυκλωμάτων κοινό και σε ενήλικους σπουδαστές και να αναπτύξουν περαιτέρω το ρόλο τους στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης, αυξάνοντας, κατά περίπτωση, την ποικιλομορφία του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης,
6. να αναπτύξουν καλύτερο περιβάλλον μάθησης και έρευνας για τους σπουδαστές και τους νέους ερευνητές, ενισχύοντας την βάσει συγκεκριμένων εργασιών μάθηση και την πρόωμη συμμετοχή των σπουδαστών στην έρευνα, ιδίως στους τομείς των φυσικών επιστημών και της τεχνολογίας,

7. να λάβουν μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι τα συστήματα υποστήριξης σπουδαστών και ερευνητών προωθούν την ευρύτερη δυνατή και πλέον δίκαιη συμμετοχή στα προγράμματα κινητικότητας, όπως βελτίωση της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για όλους τους φιλομαθείς και ικανούς σπουδαστές και ερευνητές, συμπεριλαμβανομένων αυτών με μειονεξίες, ανεξαρτήτως φύλου, εισοδήματος, κοινωνικού ή γλωσσικού υπόβαθρου και διεύρυνση της κοινωνικής διάστασης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την παροχή καλύτερης υποστήριξης σε σπουδαστές και ερευνητές στην ΕΕ, και ενημέρωση για τις δυνατότητες σπουδών, κινητικότητας και σταδιοδρομίας, προκειμένου να εξασφαλισθούν οι καλύτερες δυνατές ευκαιρίες κατάρτισης για όλους. Ένα από τα μέτρα αυτά μπορούν να είναι η συμβολή στον έλεγχο της κοινωνικής διάστασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ώστε να είναι διαθέσιμα διεθνώς συγκρίσιμα στοιχεία στο θέμα αυτό,
8. να ενισχύσουν την ελκυστικότητα των ευρωπαϊκών συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ενθαρρύνοντας εκπαιδευτικά ιδρύματα να κάνουν πλήρη χρήση των δυνατοτήτων συνεργασίας και κινητικότητας, ιδίως εκείνων που προσφέρει το πρόγραμμα Erasmus Mundus για την προαγωγή της ακαδημαϊκής αριστείας σε ολόκληρο τον κόσμο,
9. να κάνουν χρήση των διαρθρωτικών ταμείων για τον εκσυγχρονισμό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ να υποστηρίξει τα κράτη μέλη όσον αφορά την «ατζέντα εκσυγχρονισμού», ιδίως δε :

1. να εντοπίσει, κατόπιν διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς στους τομείς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της έρευνας, καθώς και με τις εθνικές αρχές, πιθανά μέτρα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και των εμποδίων που αντιμετωπίζουν τα πανεπιστήμια στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο της επιδίωξης του εκσυγχρονισμού τους και της πλήρους συμβολής τους στους στόχους του θεματολογίου της Λισσαβόνας,
2. να διευκολύνει την αλληλοδιδασκαλία, στο πλαίσιο του θεματολογίου της Λισσαβόνας, ιδίως δε σε συνάρτηση με το πρόγραμμα εργασιών «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010» και τη συνέχεια της Πράσινης Βίβλου για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας, καθώς και μέσω της ενθάρρυνσης εταιρικών σχέσεων μεταξύ των πανεπιστημίων και του βιομηχανικού/ιδιωτικού τομέα,

3. να εντοπίσει πιθανά μέτρα για την αντιμετώπιση των εμποδίων στην κινητικότητα των σπουδαστών, διδασκόντων και ερευνητών στην Ευρώπη και ιδίως την αμοιβαία αναγνώρισης μονάδων σπουδών και πτυχίων στην Ευρώπη και να προωθήσει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στο θέμα αυτό,
4. να παρακολουθήσει και να αξιολογήσει, σε συνεργασία με τους οικείους εθνικούς φορείς:
- το κοινωνικό υπόβαθρο των σπουδαστών που συμμετέχουν στο ERASMUS,
 - τη συμβολή του ERASMUS στην ατζέντα εκσυγχρονισμού,
 - τη συμβολή του ERASMUS MUNDUS στη διεθνή ελκυστικότητα των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων
- και να υποβάλει σχετική έκθεση στα κράτη μέλη έως τα μέσα του 2008.
-

Πολιτικό υπόβαθρο

- (1) Η κοινοτική δράση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση βασίζεται στα άρθρα 149 και 150 της συνθήκης.
- (2) Τα Ευρωπαϊκά Συμβούλια της Λισσαβώνας, τον Μάρτιο του 2000, και της Βαρκελώνης, τον Μάρτιο του 2002 αντίστοιχα, συμφώνησαν να θέσουν ως στρατηγικό στόχο να αποτελέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, έως το 2010, την πλέον ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία με βάση τη γνώση, να καταστούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έως το 2010 ποιοτικό σημείο αναφοράς παγκοσμίως και να δημιουργηθεί Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας και Καινοτομίας.
- (3) Το ψήφισμα του Συμβουλίου και των εκπροσώπων των κρατών μελών, συνερχομένων στα πλαίσια του Συμβουλίου, για την κινητοποίηση του πνευματικού δυναμικού της Ευρώπης: ενδυνάμωση των πανεπιστημίων ώστε να εξασφαλισθεί η πλήρης συμβολή τους στη στρατηγική της Λισσαβώνας¹.
- (4) Οι Ευρωπαίοι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων, κατά την άτυπη σύνοδο κορυφής στο Hampton Court (HB) τον Οκτώβριο του 2005 και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Μάρτιο του 2007, τόνισαν τη σημασία του τριγώνου της γνώσης «εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία» για την ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάλεσαν την Επιτροπή να εντοπίσει συγκεκριμένες δράσεις βασιζόμενες στις ανακοινώσεις της «Ο ρόλος των πανεπιστημίων στην Ευρώπη της γνώσης»² και «Κινητοποίηση του πνευματικού δυναμικού της Ευρώπης: ενδυνάμωση των πανεπιστημίων ώστε να εξασφαλισθεί η πλήρης συμβολή τους στη στρατηγική της Λισσαβώνας»³.

¹ ΕΕ C 292/1, 24.11.2005.

² COM(2003) 58 τελικό.

³ COM(2005) 152 τελικό.

- (5) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Επίτευξη της ατζέντας εκσυγχρονισμού για πανεπιστήμια : Εκπαίδευση, Έρευνα, Καινοτομία» του Μαΐου 2006⁴ επισήμανε εννέα τομείς στο πλαίσιο των οποίων η ανάληψη δράσης θα συνέβαλε στον εκσυγχρονισμό των πανεπιστημίων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου 2006 ζήτησε να δοθεί συνέχεια στην ανακοίνωση της Επιτροπής και παρότρυνε τα κράτη μέλη να προωθήσουν την αριστεία και να υποστηρίξουν τον εκσυγχρονισμό, την αναδιάρθρωση και την καινοτομία στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προκειμένου να απελευθερώσουν τις δυνατότητές του και να στηρίξουν τις προσπάθειες της Ευρώπης για μεγαλύτερη οικονομική μεγέθυνση και περισσότερες θέσεις απασχόλησης.
- (6) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Επίτευξη της ατζέντας εκσυγχρονισμού: νέες προοπτικές» χρησιμοποιήθηκε ως βάση για ευρεία διαβούλευση ενδιαφερομένων και θεσμική και δημόσια συζήτηση. Τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης του ρόλου των πανεπιστημίων και των ερευνητικών ιδρυμάτων για την προώθηση της αριστείας.
- (7) Η έκθεση της Ομάδας Αho για τη δημιουργία καινοτόμου Ευρώπης κάνει έκκληση για ισχυρή διάδραση μεταξύ των πανεπιστημίων και των άλλων ενδιαφερομένων όσον αφορά την καινοτομία.
- (8) Η διακυβερνητική διαδικασία της Μπολόνιας με 46 συμμετέχουσες χώρες κατάφερε να επιτύχει πρόοδο καθιστώντας την τριτοβάθμια ευρωπαϊκή εκπαίδευση πιο ανταγωνιστική διεθνώς και μεταρρυθμίζοντας ορισμένες πτυχές της τριτοβάθμιας, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για να αυξηθεί η κινητικότητα και να γίνουν οι πολίτες της Ευρώπης πιο απασχολήσιμοι μέσω της δημιουργίας ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.
- (9) Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Νοεμβρίου 2006 που θεσπίζει πρόγραμμα δράσης στον τομέα της δια βίου μάθησης 2007-2013⁵ βασίζεται στο συλλογισμό ότι μία προηγμένη κοινωνία της γνώσης αποτελεί κλειδί για υψηλότερα ποσοστά ανάπτυξης και απασχόλησης, και ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση αποτελούν ουσιώδεις προτεραιότητες για την Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου να επιτύχει τους στόχους της Λισσαβώνας.

⁴ COM(2006) 208 τελικό.

⁵ Απόφαση αριθ. 1720/2006/EK στην ΕΕ L 327/45 της 24ης Νοεμβρίου 2006.

- (10) Το πρόγραμμα Έρασμος στα πλαίσια του προγράμματος δια βίου μάθησης αποβλέπει σε διπλό στόχο, υποστηρίζοντας αφενός τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και ενισχύοντας αφετέρου τη συμβολή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της προχωρημένης επαγγελματικής εκπαίδευσης στη διαδικασία της καινοτομίας, υποστηρίζει δε προς το σκοπό αυτό ιδίως την ευρείας κλίμακας κινητικότητα του πανεπιστημιακού προσωπικού και των φοιτητών, την ανάπτυξη νέων εννοιών και αρμοδιοτήτων και τον εκσυγχρονισμό των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη.
- (11) Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2006 για το έβδομο πρόγραμμα πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τις δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (2007-2013), με το συγκεκριμένο πρόγραμμα «Ιδέες» και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας που βασίζεται σε αυτό, παρέχουν σημαντικά νέα μέσα τα οποία θα επηρεάσουν τις δραστηριότητες έρευνας στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια.
- (12) Η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση, το Νοέμβριο του 2006⁶, για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Τεχνολογίας με στόχο την προώθηση ολοκληρωμένων δραστηριοτήτων καινοτομίας, έρευνας και εκπαίδευσης, ενώ το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας συμφώνησε στη σύνοδό του της 25ης Ιουνίου 2007 σε μια γενική προσέγγιση όσον αφορά την πρόταση αυτή.
- (13) Η πρόταση της Επιτροπής για την ανανέωση του προγράμματος Erasmus Mundus για την περίοδο 2009-2013 αποβλέπει στην ενίσχυση της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης, συμβάλλοντας στην ελκυστικότητα των ευρωπαϊκών συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της ακαδημαϊκής αριστείας μέσω καινοτομικής και ευρείας συνεργασίας με τρίτες χώρες.
- (14) Η συμβολή της Επιτροπής στη σύνοδο του Οκτωβρίου των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων που έγινε στις 18-19 Οκτωβρίου στη Λισσαβόνα «Το ευρωπαϊκό συμφέρον: επιτυχία στην εποχή της παγκοσμιοποίησης» τόνισε τη σημασία του εκσυγχρονισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην εξωτερική διάσταση της στρατηγικής της Λισσαβόνας.

⁶ COM(2006) 604 τελικό/2.